

na organov, razen, če se ugotovi, da se je kol dogovorjena protiusluga dala trošarine prosto skuhano žganje. V tem primeru se postopa po točki 135. člena 116. troš. pr. zaradi tihotapljenja.

Viničarji smejo torej pokuhati vin ske tropine (drugega sadja ne), ki so jih dobili od vinogradnika kot del za službo, če stanujejo na posestvu. Vinogradnikom, trošarine prosto, vendar ne sme skupno število ur za kuhanje žganja, ki so se dovolile vinogradniku in viničarju, presegati onega števila ur, ki pripada vinogradniku po številu rodbinskih članov.

Ker ni izrečno določeno, naj se pri določanju števila vinogradnikove rodbine, vpoštevata tudi število viničarjeve rodbine, se mora pač smatrati, da velja še nadalje načelo, naj se šteje v rodbino le oni, ki je pri vinogradniku na hrani in stanovanju, ne pa tudi oni, ki je pri njem le na stanovanju.

Morda bo to vprašanje pojasnjeno v popravkih k trošarskemu pravilniku, ki se izidejo.

V teh popravkih bo brezdvomno pojasnjeno tudi, v koliko razdobjih se sme dovoliti trošarine prosto kuhanje, če ima vinogradnik več viničarskih rodbin na svojem posestvu.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Parlament je začel dne 16. t. m. pretresovati program Pašičeve vlade. Štev. II. V imenu republikancev je povzel besedo poslanec Jovan Gjonović. Napadel je v svojem govoru predvsem novo vlado, ki se je tako pozno predstavila parlamentu in ni dala prave prilike za podrobno razpravo o njenem programu. Obsojal je Pašičevo za najo politiko, ki nam je na bolj škodovala radi tega, ker jo je vodil ta stari sam, brez parlamenta. Pritoževal se je nadalje čez slabo finančno in gospodarsko stanje, v katerem se nahaja naša država. Krivdo je predhvaljal nesposobnim voditeljem naše finančne politike. Dotaknil se je tudi armade in izjavil, da je postala orodje politike („bela“ in „črna“ roka — oficirske organizacije) in ni to, kar bi morala biti: narodna obramba. Ostro je zavrnil nasilno notranjo politiko sedanje vlade. Na koncu svojega govora je poudaril potrebo novih volitev. Ljudstvo naj enkrat spregovori jasno in odločno besedo, kajti to je edina pot, po kateri bomo lahko izšli iz sedanjih žalostnih razmer. Za Gjonovičem je govoril radikalec Joca Jovanović, ki je v obširnem govoru stvarno in temeljito obrazložil svoja mnenja o položaju naše države na zunanji in znotraj. Dne 17. t. m. je zbornica nadaljevala razpravo o vladni deklaraciji (izjavi). Za narodne socialce je govoril poslanec Brandner, za socialpatrote Etbin Kristan, v imenu Jugoslovanskega kluba pa je nastopil dr. Deželic. V početku svojega govora je poudarjal, da je drugi Pašičev kabinet osaj po osebah in stremiljenih do pričetke podoben prvemu. Ta vlada je drobila v svet, da bo nastopila po sprejetju vidovdanske ustave mirna doba plodonosnega razvoja naše države, a sedaj pa vidimo, da nas je brezglavi centralizem privedel na rob propada. Te čute mo vsi v javnem, gospodarskem in političnem življenju. V zunanji politiki smo živeli sama ponižanja, in stanje naše denarne vrednosti nam pa najhujše pridučuje naš gospodarski položaj. Vsihi, je čela opozicije, bratov Hrvátov, in v parlament. Vlada pa izraja centralizem klub hudemu odporu Slovencev in Hrvatov, Hrvate danes preganjajo in jih nazivajo rušilce države. To ni res, Hrvati so bili vedno iskreni rodoljubi in pristaši jugoslovanstva, toda nasilna politika belgrajskih centralistov je ranila njihovo zavest, da je hrvatska država obsojala že prej nego srbska in da so Hrvati imeli svoje kralje, svojo zgodovino. Hrvati niso bili „podjarmljeni“, oni so, kakor Slovenci, svobodno vstopili v to državo, toda oni zahtevajo popolno enako ravnost s Srbi, ki naj bo zajamčena v avtonomijah (federacijah) posameznih pokrajin. Dokler ne bodo Slovenci in Hrvati dobili svojih avtonomij, ne bo v državi niti miru, niti sreče in pravega gospodarskega raz-

ma. Sedanji vladi pa Jugoslovanski klub nikakor ne more izrekaši zaupanja. — Clani odbora za upravno razdelitev države (centralizem) so se soglasno izrekli proti vladnemu načrtu o razdelitvi države. Govorniki vladnih strank so govorili v svojem imenu, le dr. Hohnjec je v imenu Jugoslov. kluba podal načelno izjavo, v kateri je zahteval, naj Hrvatska ter Slovenija ostaneta dve nedeljivi pokrajini. Vladni načrt deli državo na 26 oblasti. Radikalec Vulič pa je zahteval, naj se jo razdeli na 30 oblasti. Do končnih sklepov pa niso prišli. Zanimivo je tudi to, da je Pašič izjavil, da bodo državo razdeljevali na oblasti šele tedaj, ko bodo politične razmere za to bolj „ugodne“.

Avstrija. V Avstriji imajo sedaj vladno krizo: gospoda pri zeleni mizi se je zopet enkrat skregala. Kakor smo že poročali, sta Češka in Avstrija v Lani sklenili sporazumno pogodbo. Ker pa vsenemci te pogodbe nočejo podpisati, je moral vsenemski minister notranjih zadev dr. Waber, odstopiti. Pogodbo bodo v zbornici pa klub ugovorom vsenemcev sprejeli, ker bodo zanjo glasovali kršč. socialci (Ljudska stranka) in socialni demokrati.

Francija. Francoski minister predsednik Aristide Briand je moral odstopiti, ker niso večinske stranke v francoski zbornici odobrzile njegove miroljubne politike napram Nemčiji. Briand se je na konferenci zavezniških držav v Cannesu (govori: Kanu) potegoval za spravo med narodi in za olaševanje nemških odškodninskih plačil. Njegov naslednik je Raymond Poincaré, neizprosni nasprotnik Nemčije, ki bo z nasilno politiko potizkus. Nemce prisiliti k plačevanju. Poincaréeva politika naslila na sedanjega najbolj za Francijo samo.

Naši tečaji in zborovanja.

Na županski tečaj v Mariboru. Še enkrat opozarjamo člane občinskih odborov, da se ga prihodnje nedelje, 22. jan., gotovo udeležijo. Začetek točno ob 9. uri v kazinski dvorani blizu stolne cerkve. Najvažnejša predavanja bodo: uradovanje in notranja uprava občin, domovinstvo, lovski zakon, davčne zadeve. Tečaj bo trajal od 9. do 12. in od 1. do 3. ure.

Županski tečaj za Priekijo in za Prekmurje. Se vrši v četrtek, 9. febr., pri Sv. Križu v tamošnji Slomšekovi dvorani. Predavanja ista kot na tečaju v Mariboru dne 22. januarja. Prisimo gg. župane, da pripeljejo na tečaj tudi odbornike!

Občni zbori kraljevnih odborov K. Z. se naj vršijo še meseca januarja in februarja po navodilih, ki jih je poslalo Tajništvo KZ iz Maribora. Liste novega odbora, oziroma zaupnikov pošljite čimprej strankini pisarni v Mariboru. Nabrano udnino pošljite poplačilci. Kjer želijo za občni zbor govornika, naj nam to sporočijo vsaj 14 dni poprej. Udnina znaša za leto 1922 1 dinar ali 4 krone. — Tajništvo KZ v Mariboru.

Okrajna KZ za sodni okraj Sv. Lenart ima v četrtek, 26. januarja ob 10. uri pri Arnušu občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju volitev odbora in poročilo o političnem položaju. Iz vsake občine in župnije naj pridejo vsaj zaupniki.

Zadnji čas je priredilo vodstvo KZ v Sevnici ob Savi že dva podučna tečaja. In to je na nas tako vplivalo, da smo se tudi mi pristaši KZ iz Zabukovja odločili za našo občno sklicati shod KZ, kateri bo v nedeljo, 20. jan. ob 2. uri pop. pri g. Martinu Kozincu v Prešni Loki, občina Zabukovje. Vabljeni ste vsi občani naše in sosednjih občin!

Dubova. Na praznik sv. Treh kraljev se je vršil lep shod SLS, na katerem sta poslanca Skoberne in Krajnc podala izčrpno poročilo o sedanjem političnem položaju. Udeležba je bila velika. Zborovalci so pazno poslušali in odobraval. Le znani Cetin, ta je postavil nekaj vprašanj, na katere je pa dobil tako odbojne odgovore, da je obmolnil in se potegnil v drugo sobo rekoč: Če je tako, bom pa tudi jaz obračunal z Urekom.

Kapele. V petek, 6. t. m. se je vršil shod SLS. V poljudnih besedah sta nam poročala poslanca Skoberne in Krajnc o političnem položaju. —

Shod je bil sijajno obiskan. Zborovalci so navdušeno pritjevali, izvajanjem, se zgražali nad nepoštenostjo slabostojnih poslancev, naše poslance so pa prosili, naj še večkrat pridejo sem.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. V nedeljo, 8. t. m. smo imeli tu sijajno uspehi shod SLS. Prihitela sta med nas naša poslanca Skoberne in Krajnc ter nam obširno orisala politični položaj. Zborovalci so njuno poročilo sprejeli z odobravanjem, ter z navdušenjem sprejeli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Z veseljem beležimo dejstvo, da so ljudje ob Soti spoznali nepoštenost in izdajalstvo Samostojne. Samostojne voditelje vse preklinja, vse se jih izogiba, celo njihovi nekdanji najboljši prijatelji.

Kaj delajo nasprotniki? Mesto Samostojne — Sokola!

Ker je slišati, da na večih krajih mladi lib. učitelji hodijo na lov za fanti, sem prepričan, da so dobili za to naročilo od liberalne vlade. Lani so lovili ljudi s Samostojno, ki je obljubljala, kar je kdo želel. Pa imajo vsi dolgi nosi, kateri so samostojnežem verjeli, zato Samostojna več ne vleče, ker je ravno nasprotno prišlo, kakor so samostojni agenti obetali: vojaštva več, davkov več, zmešnjave večje, draginja večja, reda manj.

Da bi pa vendar nekoliko ljudi še za liberalno, ljudstvu tako škodljivo politiko in vladanje dobili za prihodnje volitve, nastavlja mladini, namesto samostojne, zdaj sokolsko past. — Zato vlada vsiljuje sokolstvo v Šolo, zato zapoveduje učitelstvu, naj lovi mladino za Sokola, zato meče vlada milijone davčnega denarja za Sokola, zato zapostavlja Orla, organizacijo krščanske mladine.

In ta nesrečna vlada podpira Sokola, s pomočjo Sokola hoče ona ohraniti moč in oblast nad našim ljudstvom, mu vzeli vero, kakor to dela že eno leto, odkar so se samostojneži srbskim bogatašem in slovenskim liberalcem vdinjali za razlaha korita. Da bi nas obdržali v liberalni sužnosti, to nalogo je sedanja vlada dala Sokolom in učiteljem.

Orel je v službi slov. krščanskega ljudstva, zato ga vlada preganja, Sokol je v službi liberalne vlade, zato ga ta podpira, on pa mora biti priganjač za to nesrečno vlado, ki je naša državi in našemu ljudstvu že toliko nepriklj naredila. Zato je sam svoj št. državi in našemu ljudstvu že toliko kdor gre k Sokolu, ki je „cortil“ sedanje vlade. Ali vas niso liberalni učitelji zadosti natarbali s Samostojno, katero so podpirali? Ali boste pustili, da bodo mladino zdaj kvarili s protiverskim Sokolom? Ali še ni zadosti škode trpel slov. narod zadnje leto?

Starši, poslušajte, kako govorijo Sokoli! Od Sv. Marjete na Dravskem polju nam pišejo: Sentjanski nadučitelj Jarc rad hoji pomagat našemu liberalnemu učitelju Kovačiču sokolska gnezda skupaj znašati. Pri tem pa včas tudi kakšno „pametno“ pove, včas g. župnika „pegla“, zadnjič pa je začel med preroke. Rekel je namreč bahate besede: prej bode Rim (to je kat. Cerkev) razpadel ko Sokol. — To imate zdaj! Kristus, ki je prerokoval, da njegove Cerkev peklenska vrata ne bodo premagala, se naj skrije pred g. Jarcom. Ta dični liberalni petelin je torej prepričan, da je Sokol bolj mogočen, ko pekel. Da bi Sokol rad bil tako hudoben ko pekel — pri Orlovskem taboru v Mariboru in drugih prilikah je pokazal, da je v sužnosti, podivjanosti in blaznem sovraštvu do Cerkev in vere velik — to mu radi verjamemo; vemo tudi, da bi rad podrž skalo sv. Cerkev, saj pišejo sokolski listi, da Sokol ne sme biti rimski vernik, da mora Sokol vero v Boga in ljudstva iztrebiti. Vse to mu verjamemo, toda dvomimo, da bo res g. Jarc s Sokolom Rim uničil. Rimski cesarji Neron, Dioklecijan in drugi močni vladarji. Bismark in drugi takšni so se tudi zakleli, da bodo Kristovo Cerkev iz zemlje strebili. Bili so to, g. Jarcu bo menda to znano, močno gospodje, vsaj tako, kakor g. Jarc s svojim Sokolom, tudi neumni niso bili, vsaj boljše ne ko g. Jarc in g. Kovačič, a so bili izginili, njihovi

umrti so se izjalovili, Rim pa še stoji! Zato ne verjamemo, da bi Sokoli tako trde glave imeli, da bi z njimi razbili skalo kat. Cerkev. A šalo na stran! Mi krščanski starši si bomo take proferverske hujšake dobro zapomnili. Taki učitelji, ki javno govorijo, da je Sokola namen uničiti Rim, naj vzgojujejo deco? Iz tega pa tudi lahko spoznamo, da nobeden pravi kristjan ne sme titi pri Sokolu. Ali se se sme imenovati kristjana, če kdo pristopi v društvo, ki bi rado uničilo kat. Cerkev? Bral sem v katekizmu: Kdor Cerkev ne posluša, naj si bo kakor nevernik in očitni grešnik.

Besede — vredne slabostojnih. Poročilo od Sv. Marjete na Drav. polju. Ko je bil zadnjič pri cerkvi oznanjen mladinski shod, je eden od glavarjev samostojnih rekel: rajši bi naj sli gnoj ja kidat, ko sem slišal te samostojne besede, sem si mislil: kar komu diši, in kamor kdo spada, o tem pa rad govorim. Čudno pa je to: kadar je oznanjen kakšen ples ali kadar pri njem od nedelje do torka mladina popiva in pleše, pa ta mož ne reče: naj bi rajši gnoj kidat. Lep poštnjak to, da se spodtika nad tem, če se mladina iz obrazuje in podučuje, ko pa na drugi strani mirno trpi, da mladina divja, popiva in pleše cele dneve in noči.

Poslanec Drolenik je svojčas obljuboval: „Eno leto počakajte in videli boste, mi bomo vse popravili, kar je dr. Korošec zavezil.“ Leto je že davno okoli, davki pa so vedno večji, draginja zmiraj neznosnejša, uradnikov, posebno finančarjev vsak dan več, naš denar pa vsak dan manj vreden — kaj le dela Drolenik, kaj dela mesar, minister Pucelj? Pravita, počakaj te še par let, pa bo bolje, če nas vse skupaj prej ta rogati ne vzame. Vsi treznejši samostojneži se zato s studom obračajo proč od najgrše lažnjivke — SKS in se oklepajo Kmetске zveze, ki ostane zmiraj enaka, zmiraj zvesta braniteljica slov. kmeta. Pričeto k nam se tudi vi zadnji, ki ste dobro mislili, in dobro hoteli, ko ste šli med samostojneže, pa ste se zdaj prepričali, kako grdo vas je ta stranka prevarila, pridite, da bomo vsi kmetje in delavci spet enega duha in ene misli! V slogi je moč! Zaveda „klerikalec“.

Kaj jim mar. Od Sv. Marjete nize Pluja nam poročajo: Za šolskega ogleda so nam imenovali Vendeška Sokola vkljub temu, da pri nas Samostojna nima prav nobenega vpliva in veljave in tudi njen glavni zastopnik Sokne. On ni ne posestnik, ne davkoplačevalec, saj živi le od milosti bratove žene. Zapomnili si bomo, kako naše ugledne moze marjetskega šolskega o-kolisa s tem (imenovanjem) naravnost žali in zapostavlja šolsko vodstvo in šolska oblast. Sicer pa proti imenovanju najodločnejše ugovarjamo. V šoli naj odločuje tisti, ki ima otroke in tudi za šolo plačuje! To je naše stališče!

Zahvala samostojnežev. Lov občine Jarenina je občinski odbor, v katerem so po veliki večini pristaši SLS, podalšal prejšnjemu najemniku samostojnežu Lojzku Gorniku. Naši so se izgovarjali, da je Gornik domačin. G. Gornik je pred sejo obljubljal našim, da bo miren in bo opustil samostojno zdražbarijo. In kaj je storil Lojzek? Ko je dobil podaljšanje, pa je iz same kljubovalnosti daroval radi dobre kupčije, ki jo je napravil na škodo občine, 400 K za tiskovni sklad Samostojne. Zopet se je uveljavil slovenski res — spredaj liže, zadaj kraspa!

Tedenske novice.

Marib. knezoškof je bil od kralja odlikovan z redom sv. Save I. razreda.

† Jetika je smrtno utrgala mlado duhovniško življenje obče prikljubljenega g. kaplana Franca Paulič. Blagopokojni je bil rojen 1885, pri Sv. Petru pri Radgoni. Na občno prikljubljenost vernikov je kaplanoval na Laškem, Pištanju in pri Sv. Rupertu v Slov. gor., kjer si je v težavnem dušeskrbju nalezol jetiko, za katerega je umrl v Mariboru 16. t. m. Rajni g. Paulič je bil blaga duša, ki je bil pripravljen sezuti edine čevlje in jih podariti siromaku. Ker je bil vnato goreč in nad vse radodaren dušni pastir, ga je povsod vse ljubilo in mu bilo od sreče vdano. Prepričan sem,